

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 1T/21/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916010122
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Štepita
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2021:5916010122.13

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ivana Štepitu a prísediacich: Mgr. Janky PAVLÍKOVEJ a Valérie TULINSKEJ, v trestnej veci proti odsúdenému X. A., o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.07.2021 v Ružomberku, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Podľa § 419 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu § 52 ods. 1 Trestného zákona v y - s l o v u j e , že odsúdený X. A., nar. XX.XX.XXXX v X., trvale bytom I. č. XXX/XX, I., sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia n e o s v e d č i l , a preto sa mu n a r i a d ť u j e výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/21/2016 zo dňa 05.04.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/41/2017 zo dňa 02.08.2017, pre zločin podľa § 231 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona.

Podľa § 419 ods. 4 Trestného poriadku a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd odsúdeného zaraďuje na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 1T/21/2016-600 zo dňa 05.04.2017 bol X. A. uznaný vinným zo zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň súd uložil obžalovanému povinnosť zaplatiť poškodeným K. V. a P. V. spoločne a nerozdielne škodu vo výške 38.000,- euro. Oboch poškodených súd so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 2To/412017-639 zo dňa 02.08.2017 rozsudkom prvostupňového súdu zrušil a rozhodujúc sám X. A. uznal vinným zo zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Za tento trestný čin mu Krajský súd v Žiline uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom nad jeho správaním na dobu 3 rokov. Zároveň bola obžalovanému uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť poškodeným v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Z citovaného rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že obžalovaný bol povinný nahradiť škodu poškodenej K. V. vo výške 3.000,- euro a poškodenému P. V. vo výške 15.000,- euro. Oboch poškodených Krajský súd v Žiline so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby.

Podľa § 418 ods. 1 Trestného poriadku, súd sleduje správanie osoby odsúdenej na trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienenečne odložený s probačným dohľadom počas skúšobnej doby. Zisťuje najmä, ako odsúdený plní povinnosti a obmedzenia vyplývajúce z uloženého probačného dohľadu; na ten účel robí najmä písomné dožiadania na orgány štátnej správy alebo obec a záujmové združenie občanov v mieste bydliska odsúdeného a zamestnávateľa odsúdeného. Pred vydaním rozhodnutia si súd vždy vyžiada z registra trestov odpis z registra trestov odsúdeného od útvaru policajného zboru, v ktorého obvode má odsúdený pobyt, správu o tom, či sa nevedie proti nemu trestné stíhanie, a od orgánu, ktorý prejednáva priestupky, či nebol v skúšobnej dobe postihnutý za obdobný priestupok.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, zisťovaním podľa odseku 1 predseda senátu poverí probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 419 ods. 1, ods. 4 Trestného poriadku, o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa nariadi výkon trestu odňatia slobody, rozhodne súd na verejnom zasadnutí. Na verejnom zasadnutí rozhodne tiež o prípravnom predĺžení skúšobnej doby.

Ak súd rozhodne, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil, nariadi výkon trestu odňatia slobody a rozhodne súčasne aj o zaradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ďalej súd pokračuje podľa § 408.

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2To/41/2017 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.08.2017, skúšobná doba v rámci plynutia probačného dohľadu odsúdenému uplynula dňa 02.08.2020.

Postupom podľa § 418 a nasl. Trestného poriadku, Okresný súd Ružomberok vykonal šetrenie, pričom následne bol trestný spis predložený Okresnej prokuratúre Ružomberok.

Okresná prokuratúra Ružomberok dňa 28.10.2020 vyjadrila nesúhlas s prípadným osvedčením sa odsúdeného A. v skúšobnej dobe. Podľa stanoviska prokuratúry odsúdený počas celého probačného dohľadu zjavne nemal snahu spôsobiť škodu poškodeným uhradiť. Navyše, ako to vyplynulo z lustrácie Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov, odsúdený sa v skúšobnej dobe dopustil 10.priestupkov,a to napriek tomu, že počas výkonu probačného dohľadu bol probačným a mediačným úradníkom opakovane upozorňovaný na to, že má viesť riadny život.

Prvostupňový súd uznesením zo dňa 07.12.2020, sp. zn. 1T/21/2016-782 vyslovil, že odsúdený X. A. sa v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia neosvedčil, a preto mu nariadil výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, na výkon ktorého ho zaradil do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia. Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený prostredníctvom obhajcu sťažnosť, o ktorej sťažnosti rozhodol Krajský súd v Žiline dňa 20.01.2021 uznesením sp.zn. 2Tos/2/2021-804 tak, že uznesenie prvostupňového súdu zrušil a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňového súdu, ale aj orgánom činným v trestnom konaní absentovala povinnosť poučiť odsúdeného o práve na obhajobu a poskytnúť mu plnú možnosť na jeho uplatnenie. Absencia tohto poučenia mala za následok pochybenie zo strany prvostupňového súdu, pokiaľ vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti odsúdeného a jeho obhajcu, napriek ospravedlneniu obhajcu. Úlohou prvostupňového súdu potom malo byť opätovne a zákonným spôsobom vykonať verejné zasadnutie a na tomto po vykonanom dokazovaní znovu rozhodnúť o osvedčení alebo nariadení výkonu trestu u odsúdeného.

Súd opätovne nariadil pojednávanie na deň 19.07.2021. odsúdený X. A. napriek riadnemu predvolaniu sa verejného zasadnutia nezúčastnil, súdu však predložil písomný súhlas s vykonaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, za prítomnosti jeho obhajcu.

V rámci sťažnostného konania odsúdený X. A. vzniesol námietku zaujatosti zákonného sudcu. Na túto skutočnosť upriamil pozornosť prvostupňového súdu aj odvolací Krajský súd v Žiline.

V zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku, predseda senátu na verejnom zasadnutí oboznámil prítomné strany, že o tejto námietke zaujatosti sa nebude konať, nakoľko nešlo o námietku vznesenú včas a neodkladne a navyše týkala sa procesného postupu konajúceho súdu v súvislosti s vykonaním predchádzajúceho verejného zasadnutia v neprítomnosti odsúdeného a jeho obhajcu.

Súd opätovne vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, ktorými boli spis tunajšieho súdu 1T/21/2016, prvo a druhostupňový rozsudok, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Tdo/69/2017 zo dňa 23.11.2017, ktorým dovolanie odsúdeného bolo odmietnuté. Súd prečítal záverečnú správu probačného dohľadu, ktorý vypracoval probačný a mediačný úradník Okresného súdu Prešov, prečítal stanovisko prokuratúry k prípadnému osvedčeniu sa v skúšobnej dobe. Súd si vyžiadal tiež správy v podobe odpisu registra trestov, vykonal lustrum v STA, v systéme CESDAP.

Je nesporné, že Krajský súd v Žiline rozsudkom sp.zn. 2Tdo/41/2017-639 zo dňa 02.08.2017 uložil X. A.vi povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť poškodeným v skúšobnej dobe spôsobenú škodu, a to poškodenej K. V. vo výške 3.000,- euro a poškodenému P. V. vo výške 15.000,- euro.

Odsúdený A. v sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/21/2016-782 zo dňa 07.12.2020 o.i. uviedol, že uznesením Okresného súdu Prešov sp.zn. 20dK/93/2020-20 zo dňa 14.02.2020 bol vyhlásený konkurz na jeho majetok. „Napriek tejto skutočnosti odsúdený chcel poškodeným škodu uhradiť, urobil kroky potrebné k tomu, aby škodu mohol vyplatiť.“ Už v uznesení zo dňa 07.12.2020 Okresný súd Ružomberok konštatoval, že návrh na vyhlásenie konkurzu spolu s odľžením dlžníka nespôsobuje zánik povinnosti odsúdeného zaplatiť poškodeným vzniknutú škodu, ktorá škoda vznikla v súvislosti so škodou spôsobenou na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky (škoda v trestnom konaní). Vo svojej sťažnosti ďalej odsúdený uvádzal, že dňa 31.07.2020 (t.j. dva dni pred uplynutím skúšobnej doby) požiadal o súčinnosť Okresný súd Ružomberok s cieľom získať údaje týkajúce sa poškodených, teda kde by im mohol poukázať škodu a keďže súd odsúdenému neposkytol súčinnosť, nebolo z jeho strany možné uhradiť škodu. Zároveň odsúdený poukázal na skutočnosť, že v prípade nahradenia škody poškodenému zákon uvádza, že odsúdený tak má urobiť podľa svojich schopností, to znamená, že je povinný nahradiť škodu v čase a vo výške, v akej to osobné, majetkové a zárobkové možnosti odsúdeného dovoľujú. Podľa jeho názoru na vyslovenie osvedčenia nie je nevyhnutne nutné, aby pri každom tipe uloženej povinnosti musel odsúdený každú povinnosť aj úplne splniť už v skúšobnej dobe.

Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Tdo/69/2017-689 zo dňa 23.11.2019 vyplynulo, že dovolanie obvineného bolo odmietnuté. Z odôvodnenia citovaného uznesenia o.i. vyplynulo, že podľa zistenia dovolacieho súdu nedošlo k žiadnemu porušeniu práva na obhajobu obvineného, a preto námietky obvineného nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod. Navyše súd ďalej konštatoval, že v posudzovanej veci uplatnené námietky sťažujú primárne v oblasti skutkových zistení, keď sťažovateľ dovolaciemu súdu vlastne predkladá vlastnú verziu skutkového stavu založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Uvedený dovolací dôvod nemôže napĺňať, ani poukazovať na to, že nebola vykonaným dokazovaním v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Záverom Najvyšší súd SR konštatoval, že argumenty obvineného uvedené v dovolaní nie sú spôsobilé naplniť ním uplatnený dovolací dôvod, pretože sa netýkajú právneho posúdenia, ale výlučne skutkových zistení a hodnotenia dôkazov.

Z rozsudku Okresného súdu Humenné, sp. zn. 2T/37/2016-644 zo dňa 11.02.2019 vyplynulo, že X. A. bol uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, pričom Okresný súd Humenné upustil od uloženia súhrnného trestu, nakoľko považoval trest uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline za dostatočný. Tohto skutku sa mal X. A. dopustiť dňa 05.03.2015, teda predtým, ako mu dňa 27.04.2015 bolo vznesené obvinenie za zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v súdnej veci. Krajský súd v Prešove rozsudkom, sp. zn. 8To/28/2019-683 zo dňa 03.12.2019 v napadnutom rozsudku zrušil výrok o náhrade škody, keď krajský súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa. Podľa názoru tohto odvolacieho súdu nešlo o neprimerané užitie prostriedkov trestného konania, nakoľko úmyselné zavinenie, ziskuchtivý motív páchatela sofistickým zneužitím dôvery, ktorú voči nemu nadobudli poškodení, ktorí sa spoliehali, že im nevyhnutnou pôžičkou môže byť si vo vlastníctve zachovať, aby ho prípadne mohli oni predať a zabezpečiť si bývanie, na ktoré by finančne stačili, v žiadnom prípade neumožňuje nahradiť prostriedky

trestného konania prostriedkami mimotrestnými. Dôvodom zrušujúceho výroku bola skutočnosť, že poškodení si neuplatnili škodu včas a riadne.

Zo záverečnej správy probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Prešov vyplynulo, že v rámci probácie bol odsúdený poučený o podmienkach, priebehu, ako aj o spôsobe výkonu probácie. Bol poučený aj o trestných následkoch nedodržiavania povinností a obmedzení uložených súdom v rámci probačného dohľadu. V rámci realizácie probačného dohľadu sa odsúdený dostavil na 10 probačných stretnutí, pričom posledné stretnutia boli limitované prijatými opatreniami v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID-19.

Zo správy PaMÚ vyplynulo, že odsúdený na prvom probačnom stretnutí vyslovene neprejavil ľútosť nad svojím konaním, napriek tomu uviedol, že bude dodržiavať všetky povinnosti a obmedzenia, ktoré mu vyplývajú z probačného dohľadu. Aj naďalej bol konateľom spoločnosti PRO BONO REALITY, s.r.o. . Na každom probačnom stretnutí bol odsúdený vedený k tomu, aby splnil povinnosť, ktorá mu bola uložená spočívajúca v príkaze nahradiť poškodeným v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Odsúdený bol upozorňovaný na to, že v prípade, ak konkrétnym poškodeným uhradí škodu, je potrebné, aby o tomto predložil doklad; napriek tomu, že uvedenú informáciu odsúdený zobral na vedomie, požadované doklady nepredložil. Na poslednom probačnom stretnutí dňa 03.08.2020 odsúdený predložil uznesenie Okresného súdu Prešov, sp. zn. 20dK/93/2020 zo dňa 14.02.2020, právoplatné dňa 25.02.2020, kde súd rozhodol o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka t.j. X. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., I. XXX/XX. Odsúdený aj probačnému úradníkovi predložil kópiu k žiadostiam, ktorými dňa 31.07.2020 zaslal poškodenému V. a Okresnému súdu Ružomberok, kde žiada oznámenie čísiel bankových účtov. Ku dňu 31.08.2020 PaMÚ nedisponuje dokladom, že by odsúdený A. poškodeným spôsobenú škodu nahradil, hoci mu na to súdom bola uložená skúšobná doba v trvaní 3 rokov.

PaMÚ konštatoval, že vyhodnotením správania odsúdeného počas celého probačného dohľadu je potrebné konštatovať, že zjavne nemal snahu spôsobenú škodu poškodeným uhradiť.

Napriek tomu, že odsúdený bol počas celého plynutia skúšobnej doby probačným dohľadom vedený k tomu, aby viedol riadny život, v skúšobnej dobe sa dopustil 10 priestupkov. V mieste trvalého bydliska sa nezdržiava (správa Obecného úradu I.), naproti tomu OOPZ Veľký Šariš uvádza, že na základe šetrenia v mieste bydliska odsúdeného bolo zistené, že odsúdený má trvalé bydlisko v tejto obci. Obec I. neeviduje žiadne priestupky menovaného, menovaný má v obci dobrú povesť, alkoholické nápoje nepožíva, medzi spoluobčanmi je obľúbený a spoločenský. Záverom PaMÚ OS Prešov konštatoval, že spoluprácu odsúdeného s PaMÚ počas doby podmieneného odsúdenia uloženým probačným dohľadom je potrebné vyhodnotiť ako neuspokojivú vzhľadom k tomu, že odsúdený súdom uloženú povinnosť nahradiť škodu počas skúšobnej doby si nesplnil, hoci bol k tomu celý čas vedený. Navyše pri každom probačnom stretnutí bol odsúdený poučený o tom, že má viesť riadny život, o čom však nesvedčia priestupky, ktorých sa dopustil a za ktoré bol postihnutý. Z odpisu registra trestov vyplynulo, že odsúdený má aktuálne dva záznamy v registri trestov. Z evidencie CESDAP v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ktorá začala plynúť dňa 02.08.2017, sa odsúdený A. dopustil 10-tich priestupkov v súvislosti s porušením povinností účastníka cestnej premávky. Súd podotýka, že celkovo má odsúdený A. v registri 18 záznamov. Týchto priestupkov sa odsúdený dopustil v dňoch 07.08.2017, 21.11.2017, 17.03.2018, 20.07.2018, 08.09.2018, 16.10.2018, 24.11.2018, 03.01.2019, 15.01.2020 a napokon 17.06.2020. Vo všetkých prípadoch bol postihnutý v blokovom konaní pokutou zaplatenou na mieste. Išlo o priestupky, ktoré sa týkali, či už prekročenia rýchlosti, nedodržania bezpečnej vzdialenosti, nerešpektovanie dopravného značenia, používania telefónneho prístroja, okrem telefonovania s použitím systému „voľnej ruky“, použitia vozidla, ktoré nespĺňalo podmienky pre prevádzky na pozemných komunikáciách, vedenia vozidla po použití lieku v čase, keď liek môže znížiť jeho schopnosť viesť vozidlo, jazda bez príslušných dokladov, ako aj osvetlenie vozidla.

Pri posudzovaní otázky, či sa podmienne odsúdený osvedčil, možno hodnotiť len tie okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Relevantnou je len tá skutočnosť, či odsúdený viedol riadny život a či vyhovel uloženým podmienkam, pričom je potrebné skúmať správanie odsúdeného počas celej skúšobnej doby a hodnotiť práve len tie skutočnosti, ktoré v skúšobnej dobe nastali. Za vedenie riadneho života treba považovať to, že odsúdený dodržiaval právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plnil si svoje povinnosti voči štátu, rodine, i spoločnosti, nezneužíval svoje právo voči spoluobčanom,

nenarušoval občianske spolužitie v bydlisku, ani v zamestnaní, nedopúšťal sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov.

V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR platí, že ak odsúdený v skúšobnej dobe závažným spôsobom porušil právne normy, svedčí to o tom, že sa neosvedčil, že podmiennečné odsúdenie nespĺnilo svoj cieľ a že podmiennečne odložený trest treba vykonať.

Vyhodnotením správania sa odsúdeného počas skúšobnej doby je zrejmé, že výkon podmiennečného trestu zjavne nepostačuje na jeho nápravu, pretože odsúdený napriek uloženému podmiennečnému trestu naďalej nerešpektoval rozhodnutia štátnych orgánov, ani samotný zákon. Ani podmiennečné odsúdenie ho neovplyvnilo natoľko, aby si uvedomil, že je povinný, podobne ako ostatní občania tejto republiky viesť riadny život najmä v prípade, ak je u neho hrozba výkonu trestu v prípade porušenia základných pravidiel spolunažívania medzi občanmi, prípadne rešpektovanie iných právnych noriem.

Pri hodnotení najmä osobnostného postoja odsúdeného z rešpektovania zákonov platných v Slovenskej republike nemožno obísť skutočnosť, že odsúdený X. A. má sklony k páchaniu protispoločenského konania, keď zákony nie je schopný rešpektovať ani po uložení príslušných sankcií.

Ako už súd uviedol vyššie v rámci vykonávania probačného dohľadu bol PaMÚ opakovane upozornený na potrebu viesť riadny život. Hoci odsúdený A. „bagatelizuje“ spáchanie priestupkov, nemožno obísť skutočnosť, že sa nejednalo o ojedinelé vybočenie z inak riadneho spôsobu života. Počas skúšobnej doby s probačným dohľadom sa X. A. opakovane dopustil priestupkov na úseku cestnej premávky. Už táto samotná skutočnosť podľa názoru súdu má za následok vyslovenie, že odsúdený v skúšobnej dobe nevedol riadny život a nastala potreba premeny podmiennečného odsúdenia a následného nariadenia výkonu trestu.

Ďalšou skutočnosťou, pre ktorú súd rozhodol o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe, je okolnosť, že odsúdený v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodeným neuhradil, nevyvinul väčšie úsilie k jej náhrade. Naopak podnikol kroky s cieľom zbaviť sa svojich záväzkov a aj jeho konanie v tom smere, že požiadal tunajší súd o oznámenie čísla účtu poškodených, súd vyhodnotil ako účelové tým skôr, že takáto žiadosť bola súdu doručená až po uplynutí skúšobnej doby, t.j. po 02.08.2020.

Záverom môže súd konštatovať, že z dôvodu nesplnenia podmienok - povinnosti nahradiť škodu počas plynutia skúšobnej doby, skutočnosť, že odsúdený v skúšobnej dobe nevedol riadny život. Odsúdený A. nevyužil benefit (dobrodienie zákona na základe rozhodnutia KS ZA), má za následok, že súd rozhodol o neosvedčení sa odsúdeného A. v skúšobnej dobe a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Nakoľko odsúdený A. doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť, na výkon tohto trestu ho súd zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do troch pracovných dní od jeho vyhlásenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline. Sťažnosť má odkladný účinok.